

СТВОРЕННЯ СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА «ДИТЯЧА ХІРУРГІЯ» В УМОВАХ ПЕРЕМІЩЕНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

С. В. Веселий, О. І. Юдін, Р. П. Кліманський

Донецький національний медичний університет

Вступ. поняття підготовки вузьких фахівців не несе в собі тільки наявність вищої освіти. Складові її різноманітні. Це і визначення "профпридатності" студентів до даної спеціальності, і спадкоємність традицій, і оцінка сукупності знань-умінь, світоглядних і громадянських якостей майбутнього лікаря, з урахуванням перспектив розвитку суспільства. Таким інструментом у формуванні фахівця є студентське наукове товариство. Необхідність створення такого роду Наукового Товариства (далі - СНТ) пояснюється бажанням поліпшити якість вивчення дитячої хірургії, підвищити інтерес студентів та інтернів до предмету, працювати наукову діяльність кафедри, постійно мати підготовлену команду для виступу в хірургічних олімпіадах і конференціях як від кафедри, так і Університету в цілому.

Основна частина. Студентське Наукове Товариство «Дитяча хірургія», створене на базі кафедри хірургії та дитячої хірургії, з ініціативи завідувача кафедри, діє - з лютого 2015 року.

СНТ "Дитяча хірургія" Донецького медичного університету було створено, буквально, "з нуля" внаслідок того, що ВНЗ почав свою роботу на новому місці. Після початку бойових дій в Донецьку Університет був евакуйований в м. Краматорськ. Вся наукова та літературна база залишилася на окупованих територіях. Постійними активними членами СНТ «Дитяча хірургія» є студенти та інтерни зайняли призові місця у вузівській олімпіаді, на всеукраїнських та міжнародних конференціях, студенти, які пройшли теоретичний і практичний відбір. Керівниками СНТ є викладачі кафедри. Викладачі кафедри доклали масу зусиль для відродження колишньої слави "гуртківців". Для успішного функціонування СНО був складений графік засідань суспільства, визначена література, заново створені презентації на теми і відібрані навчальні відеофільми. Для загального ознайомлення інформація була виставлена на сайті кафедри, прикріпленому до сайту ВНЗ. У підготовці майбутнього фахівця велику роль відіграють практичні навички. Заново, на кафедрі були створені тренажери для лапароскопічних втручань, неодноразово на засіданнях відпрацьовувалися практичні навички в'язання вузлів і накладання хірургічних швів на біологічному матеріалі. На кожному тематичному засіданні викладач організував

детальний розгляд окремих теоретичних положень з дитячої хірургії і формував вміння і навички для їх практичного застосування шляхом виконання студентами особистих сформульованих завдань. Обов'язково, з членами СНТ, в умовах новоствореного, обласного дитячого хірургічного відділення розглядалися тематичні хворі. При спілкуванні з якими напрацьовувалися навички спілкування з дітьми переселенців, пацієнтів, які постраждали під час бойових дій. Пояснювалися принципи огляду дітей з хірургічною і урологічною патологією, постановці правильного діагнозу і проведення етіопатогенетичної терапії. З огляду на поліморфність клінічних проявів багатьох захворювання хірургії та урології дитячого віку, у студентів з'являлася можливість отримання інформації по нозологічних формах. У СНТ є відкрита група в соціальній мережі ВКонтакте, де члени СНТ обмінюються отриманою інформацією між собою і студентами з інших Товариств.

Висновки. За дуже короткий час ми змогли організувати роботу СНТ "Дитяча хірургія" в умовах переміщеного ВНЗ і продемонструвати ініціативний і творчий підхід у вивченні вузькопрофільного матеріалу, формуванню у майбутніх дитячих хірургів клінічного мислення. Наші зусилля були спрямовані на формування зацікавленості у студента в оволодінні теоретичними знаннями і практичними навичками, а також забезпечення наступності поколінь в даній спеціальності. Отримані навички та знання назавжди залишаться з тими, хто їх цінує вище ніж просто отримання диплому.

Література:

1. Підаєв А.В., Передерій В.Г., Болонський процес в Європі. Що це таке і чи потрібен він Україні? Чи можлива інтеграція медичної освіти України в Європейський освітній простір? – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2004. - 190 с.
2. Роль сучасних технологій у становленні майбутніх лікарів / В.М. Ждан, В.М. Бобирьов, О.В. Шешукова [та ін.] // Медична освіта. – 2012. - №3. – С. 35-37.
3. Передерій В.Г. Стратегія євроінтеграційного реформування вищої та фармацевтичної освіти України // Медична освіта. – 2005. - №2. - С. 9-11.
4. Грубінко В.В., Бабин І.І. Нова парадигма вищої освіти // Медична освіта. – 2004. - № 3-4. – С. 8.

ВІДКРИТІ ОНЛАЙН-КУРСИ ЯК СКЛADOVA ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ НА КЛІНІЧНІЙ КАФЕДРІ

В. А. Візір, О. В. Деміденко

Запорізький державний медичний університет

Вступ. Поєднання дистанційного навчання з традиційними аудиторними заняттями та використанням в навчальному процесі відкритих онлайн-курсів, останнім часом все впевненіше займає своє місце в структурі підготовки медичних фахівців. При цьому, основний матеріал може викладатися в рамках дистанційного курсу, який передбачає самостійну роботу студента, а його обговорення та відпрацювання проходить під час аудиторних занять.

Створення і використання, в рамках запровадження змішаного навчання, відкритих онлайн-курсів як на додипломному, так і післядипломному етапах навчання саме на клінічних кафедрах, відкриває нові можливості для безпе-

ривного навчання, роблячи його більш доступним та більш персоналізованим. Важливими особливостями застосування онлайн-курсів для медичної освіти на наш погляд є можливість створення кафедрями самостійно саме тієї кількості і якості контенту, які необхідні для конкретної категорії студентів, включення до курсів як відео-лекцій і презентацій, так і контрольних завдань, можливість організації курсу будь-якою мовою з урахуванням цільової аудиторії, застосування принципу вибірковості та створення власної траєкторії навчання кожним учасником курсу. Впровадження в навчальний процес відкритих онлайн-курсів може забезпечити підвищення ефективності навчання та має ще цілу низку по-

зитивних властивостей. Зокрема це відсутність територіальних обмежень, відкритість і гнучкість навчання, отримання нової інформації безпосередньо від фахівців предметної області, обмін досвідом і колективна робота, охоплення широкі аудиторії, використання різноманітного навчального контенту та форумів, а також можливість кожного учасника самостійно регулювати свою діяльність на курсі.

З іншого боку курс повинен відповідати навчальній програмі, мати чітку відповідну структуру, правила роботи та загальні цілі. Теоретичний і практичний матеріал повинен бути спрямований на індивідуалізацію процесу навчання та враховувати особливості тих, хто навчається на курсах.

В рамках впровадження в навчальний процес університету дистанційних форм навчання з різних дисциплін колективом кафедри внутрішніх хвороб-2 на платформі edX були створені відкриті онлайн-курси «Інструментальні методи функціональної діагностики», які розраховані на студентів 5 курсу, що навчаються за спеціальностями «Лікувальна справа» та «Педіатрія». Метою вивчення даного курсу є освоєння студентами загальних принципів проведення функціональних методів дослідження хворих,

а також набуття студентами знань з клінічної інтерпретації отриманих даних.

Курс розраховано на 30 годин (1 кредит) та складається з шести занять, що охоплюють теоретичну і практичну частини досліджуваних тем. Теоретичний розділ представлений чотирма тематичними блоками, які завершуються контрольними завданнями та вивчаються студентами самостійно в онлайн-режимі. За результатами відповідей успішні студенти мають змогу отримати в системі та роздрукувати сертифікат, що підтверджує засвоєння ними теоретичного матеріалу перед тим, як приступити до практичної частини курсу, що складається з двох аудиторних занять.

Висновки. Впровадження змішаного навчання з використанням відкритих онлайн-курсів є новим, цікавим досвідом для кафедри у викладанні курсу функціональної діагностики як з точки зору методики навчання, так і нових аспектів взаємодії викладач-студент в межах інформаційного навчального середовища, а також надає широкі можливості для вирішення задач активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів та підвищення відповідальності за результати своєї роботи.

ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ – ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ГІСТОЛОГІЯ ТА ЕМБРІОЛОГІЯ»

К. С. Волков, С. О. Литвинюк, З. М. Небесна, С. Б. Крамар

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»

Вступ. Важливим завданням вищої освіти є досягнення максимального розвитку здібностей студентів і забезпечення вдосконалення підготовки майбутніх фахівців, що значною мірою залежить від організації індивідуальної роботи студентів, яка є невід'ємною частиною навчального процесу у вищій школі. Правильна організація самостійної роботи студентів набуває особливої актуальності та спрямована на саморозвиток і самоактуалізацію через індивідуалізацію та самостійну пізнавальну діяльність. Посилення ролі самостійної роботи студента дозволяє внести вагомі зміни в організацію навчального процесу, підвищити ефективність та якість навчання, активізувати мотивацію пізнавальної діяльності в її процесі. Предмет «Гістологія з цитологією та ембріологією» є обов'язковою і важливою ланкою в системі медико-біологічних знань, що забезпечує фундаментальні теоретичні знання, на базі яких ґрунтується наступна підготовка майбутнього лікаря. Тому, важливими завданнями є створення умов для активної участі студентів у навчальному процесі та зацікавленості їх у виконанні індивідуальної роботи, оскільки найбільш ефективний метод навчання полягає у самостійному опрацюванні навчального матеріалу.

Основна частина. У вивченні і засвоєнні морфологічних дисциплін важливе місце відводиться індивідуальній роботі студента. Ця діяльність ефективна тоді, коли є належне навчально-методичне забезпечення. Викладачами кафедри гістології та ембріології Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського розроблені матеріали, в яких визначені мета, обсяг, терміни виконання та форми контролю індивідуальної роботи. Контроль за самостійною роботою студентів здійснюється протягом всього часу вивчення дисципліни, що сприяє підвищенню мотивації студентів, якості засвоєння ними знань та умінь. Одним з основних напрямків роботи викладачів на кафедрі є організація аудиторної та позааудиторної роботи студентів таким чином, що вона

допомагає опануванню предметом, сприяє розвитку особистості та полегшує самовдосконалення. «Гістологія та ембріологія» є базовою дисципліною, яка закладає основу професійних навичок, вмінь та формує клінічне мислення майбутніх лікарів. На кафедрі для підвищення оптимізації навчального процесу на кожному робочому місці викладача у навчальних кімнатах встановлені системи візуального аналізу гістологічних препаратів, що дозволяє виводити зображення з мікроскопа структур, які вивчаються, на монітор телевізора та зберігати і обробляти препарат у цифровому вигляді. Проведена викладачем демонстрація гістопрепаратів із даної теми за допомогою цієї системи слугує взірцем для самостійного вивчення студентами характерних мікроструктур, які вони повинні замалювати в альбомах, оформлюючи це як протокол практичного заняття. Індивідуальне виконання студентами практичної частини роботи формує у них уміння та навички роботи з мікроскопом, гістологічними препаратами, що дозволяє самостійно, детально вивчати тканини та органи організму на мікроскопічному рівні.

Складовою успішного виконання самостійної роботи є уміння працювати з методичною, навчальною та науковою літературою, робота над якою поглиблює знання студента та сприяє самовдосконаленню. Таким чином, результатом індивідуальної роботи студентів є удосконалення знань з предмету; мотивація до наукової та практичної діяльності; формування професійної спрямованості та особистісних якостей; підвищення успішності навчання.

Висновки.

Отже, самостійна робота студентів у вищому навчальному закладі є необхідною складовою для отримання знань, вмінь та навичок професії лікаря. Індивідуальна робота студента є невід'ємною частиною навчального процесу, оскільки значно підвищує компетентність студентів при вивченні гістології та ембріології, а правильна її організація є запорукою якості отримання знань з предмету.